

Uutisruutu

Toim. Ville Hänninen

Sarjakuvafestivaalit olivat ja menivät, mutta palkittuja ei saane silti unohtaa. Egmontin ja Sarjakuvantekijät ry:n Sarjis 2004 -kilpailussa voiton vei Mika Lietzen tarinoillaan ”Juustokuu” ja ”Hernesoppatorstai”. Toiseksi (3 000 euroa) sijoittui Anssi Vaalio tarinalla Jüperi seikkailee: Villi maa ja kolmanneksi (2 000 euroa) Pauli Kallion ja J. Tilsan Sekametsä. Yhteensä palkintoina jaettiin 17 000 euroa, mikä on suurin Suomessa sarjakuva-alalla jaettu palkintosumma. Ensi vuonna on luvassa uusi kilpailu, Sarjis 2005 - Piirrä sarjakuva nuorelle, josta lisätietoja saa sivuilta: www.sarjakuvantekijat.fi.

Wagner huomaa, että jouluna kapakka on yksinäisten paikka.

Vuoden taivaallisimmaksi pien-lehdeksi 2004 valittiin Tommi Musturin toimittama Glömp 6. Toiseksi Maria Björklundin tuomaroimassa kilpailussa sijoittui

Goldi L. Rikkilän Lepakko! Viikonlopun rakkautta ja kolmanneksi Kasper Strömman toimittama Super Esteban 3.

Suomen sarjakuvaseura päätti myös muistaa pitkäaikaista taustavaikuttajaansa, sihteeri Pauli Ruonala. Hän sai Kultaisen kaulimen, jolla kelpaa paimentaa saamattomia, huonomuistisia ja epätarkkoja aktiiveja jatkossakin.

Kemin sarjakuvakeskus julistaa kaikille avoimen sävellys- ja sanoituskilpailun. Tarkoituksena on tuottaa kotimaisiin sarjakuvahahmoihin (mahdollisesti myös Kemin sarjakuvapäiviin) liittyviä kappaleita. Kappaleet on postitettava 18.2. 2005 mennessä. Kilpailutöiden tulee olla ennen julkaisemattomia, eikä niitä saa esittää ennen 13. toukokuuta. Pääpalkinto on 500 euroa, muihin palkintoihin on varattu samansuuruinen summa. Parhaat kappaleet esitetään livenä sarjakuvapäivillä 13.-15.5. 2005. Tarkempia tietoja saa Heikki Porkolalta: heikki.porkola@kemi.fi tai (016) 221 000.

Valtion muotoilutoimikunta ei antanut sarjakuvulle tänä vuonna lainkaan vuosiapurahoja. Näin harmillisesti ei ole käynyt vuosikausiin. Toivottavasti tilanne ei jää pysyväksi.

Mika Lietzen voitti lastensarjakuvakilpailun.

Sarjakuvakriitikko Heikki Jokinen sentään sai Taiteen keskustoimikunnalta kolmivuotisen apurahan. Harvalle myönnetty kolmivuotinen kriitikkoapuraha osui ensi kertaa sarjakuvaskribentille.

Perinteisesti penseästi sarjakuviin suhtautunut Kordelin-säätiökin muisti sarjakuvaa jossain määrin. Katja Tukiainen sai seuraavan sarjakuva-albuminsa tekemiseen 5 000 euroa. Glömpistä tuttu Hanneriina Moisseinen puolestaan sai 2.000 euroa mielenkiintoiseen kokeiluun, nimittäin ”ääni-sarjakuvan tekemiseen”.

Mikä hauskinta, juuri ensimmäisen pitkän Viivi ja Wagner -tarinan nimeltä Sinappihuntu (Otava) tehnyt Jussi ”Juba” Tuomola sai säätiöltä apurahan sijaan palkinnon. Hänelle annettiin ”kannustuksena korkeatasoisen sarjakuvataiteen tekemiseen ja julkaisemiseen” 10 000 euroa. Allekirjoittanut ei muista sarjakuvantekijän saaneen aikaisemmin vastaavaa palkintoa.

Suomalainen sarjakuva piipahti loppuvuodesta Virossa ja Venäjällä. Heikki Paakkanen marssi marraskuussa Pietariin näyttelynsä kera, kun taas Viron Viron Suomi-instituutti järjesti Tartossa Viivi ja Wagner -näyttelystä. Viivi ja Wagner on Virossa ajankohtainen, koska Eesti Päevaleht alkoi julkaisemaan sarjaa 11. lokakuuta. Marraskuun alussa puolestaan avautui Kati Kovácsin ja ”Timppa” Mäkelän yhteisnäyttely Coca-Cola Plazassa Tallinnan keskustassa. Esillä oli originaaleja Roomasta, Häjyistä, Josef Vimmatun tarinasta ja Miestennielijäksi sirkukseen -kokoelmasta.

Näyttelyn avajaisissa Suomen Viron-suurlähettiläs Jaakko Blomberg kertoi olevansa ilahtunut suomalaisen sarjakuvan esilletulosta Virossa. Hän keskusteli sarjakuvantekijä Mäkelän kanssa tämän sarjojen tarkasta Helsingin kuvauksesta sekä historiallisten miljöiden elävöittämisestä kuvallisen kerronnan keinoin.

Bulls Pressin Viron edustaja Meelik Mallene totesi, että sarjakuva on suhteellisen uusi ilmiö virolaisille. Animaatiot ja pilakuvat ovat jo kansainvälisestikin tunnettuja, mutta virolainen sarjakuva ei ole vielä tehnyt läpimurtoa. Siksi suomalaisten tekijöiden esimerkki on tärkeä malli kaikille aiheesta kiinnostuneille virolaisille tekijöille. Mäkelän ja Kovácsin näyttely on esillä 12.12. asti, jonka jälkeen se jatkaa Riikaan.

Henrik Tikkanen satiirinen fantasiokuva eräistä Helsingin maamerkeistä.

Laadukkaita pilakuvakokoelmia ilmestyy sen verran harvoin (lähinnä Jari Elsilältä kerran parissa vuodessa), että Sarjainfonkin on syytä noteerata yritykset laajentaa markkinoiden kirjaskaalaa. Adam Korpakin Remanent (Atena) on komea kokoelma, jossa herkkä piirrosjälki ja aforisti-

tävän satiirikon sapekkaimpia sivalluksia. Teos ilmestyyne vielä tämän vuoden aikana.

Henrik Tikkanen (1924-1984) piirrossista on koottu kiintoisa näyttely, joka on tällä hetkellä esillä Amos Andersonin taidemuseossa. Näyttelyssä ei ole esillä Tikkanen nuorena tekemiä sarjakuvia, joihin lukeutuu muun muassa Konrad Nya Pressenille. Erik Kruskopfin teos Tecknaren Tikkanen (Söderströms, saatavana myös suomeksi) tekee selkoa myös ”osoitetrilogiasta”, matkailukirjoista ja kuvitetuista aforismeista parhaiten tunnetun kirjailijan lyhyestä sarjakuvaurasta.

JP Ahosen sarjakuvia on julkaistu Kiinassa. Comic Pie-lehti julkaisi ainakin Aamulehdessä nähtyä Villimpää Pohjola kahden aukeaman verran.

Optimal-kustantamon vuositantologia Allt för Konstenin viides teos pursuu jälleen suomalaisia tekijöitä. Mukana ovat Kati Kovács, Katja Tukiainen, Terhi Ekebom, Matti Hagelberg ja Riikka Ala-Harja.

Pauli Kallion käsikirjoittama FC Palloseura palaa Futari-lehteen vuoden 2005 alussa. Piirtäjä ei ole enää Pentti Otsamo vaan Jii Roikonen. Sarja julkaistaan väreissä. Myös pitkään odotettu kolmas FC Pal-

Suomen Viron-suurlähettiläs Jaakko Blomberg onnitteli Mäkelää ja Kovácsia uuden taidemuodon esittelystä virolaisille.

nen suhde ulkomaailmaan yhtyvät. Helsingin Sanomien sivuulta tutun piirtäjän julkaiseminen ei toivottavasti lopu tähän.

Toinen pilakuvakirjauutuus on hollantilaisen mutta jo vuosikymmeniä Ranskassa asuneen Willemin teos Seis! Täällä ei naureta! (Sammakko). Siihen on koottu Libération- ja Charlie Hebdo -lehteen piir-

loseura -albumi lienee vihdoin ilmestymässä, Sammakolta helmikuussa.

Maamme ensimmäisiin sanomalehtisarjakuvapiirtäjiin lukeutunut Pentti Viherluoto kuoli 18. marraskuuta Turussa pitkällisen sairauden johdosta. Hän oli kuollessaan 89-vuotias. Turkulaisen sarjakuvan pioneeri Viherluoto sai ensimmäisen sarjakuvansa julkaistua jo 13 vuotiaana. Merimies-Oskari ilmestyi Turun Sanomissa vuosina 1928–1931. Uusi Aura -lehteen Viherluoto teki Keikari-Kallea. Saatuaan paikan Turun Sanomien kuvalaattalaitokselta Viherluoto jätti sarjakuvat ja teki sittemmin lähinnä kuvituksia kirjoihin ja lehtiin. Sarjakuvien tekeminen oli kuitenkin vain hyvin pieni osa monipuolisen Viherluodon tuotannosta. Pääasiassa hänet muistetaan pitkäaikaisena säveltäjänä ja muusikkona, jonka tunnetuin kappale on Puhelinlangat laulaa (1964).

Rudolf Koivun ystävät ry. on julkaissut mielenkiintoisen kuriositeetin. Raul Roineen kynäilemä ja Koivun kauniisti piirtämä lastensarjakuva Sadepisaroiden seikkailut on tehty alun perin vuonna 1938. Julkaisija oli Suomen säästöpankkiliitto.

Roine teki Koivun kanssa monia satukirjoja, mutta ehti kaksikko loihduttaa sarjakuvamuotoisiakin juttuja. Sadepisaroiden seikkailujen lisäksi Säästöpankkiliitto julkaisi muun muassa albumit Esko ja Osku (1951), Kirre/Kurre ja Kirre (yhdeksän albumia 1952-1957).

Morrisin klassisia Lucky Luke -tarinoita on alettu koota samanlaisiksi näyttäväksi kirjasarjaksi kuin Asterixeja pari vuotta sitten. Lucky Luke -kirjastosta ilmestyi vastikään ensimmäinen osa. Kukin kirja sisältää kolme Lucky Luke -albumia alkuperäisessä ilmestymisjärjestyksessä. Lisäksi kirjat sisältävät kattavat esittelyt tarinoiden synnystä, alkuperäistä kansikuvitusta sekä harvinaista kuvamateriaalia. Koko sarja sisältää 15 kirjaa. Kirjoja ilmestyy jatkossa noin neljä vuodessa.

Myös vanhoja Aku Ankan Joulumanteleita on koottu Aku Anka -hahmon 70-vuotisjuhlan kunniaksi samaan pakettiin. Näköispainossetti sisältää Aku Ankan Joulumantelit vuosilta 1963-1972, valmiiksi lahjakotelossa.

Joulumanteli oli Aku Ankan joululahja, 68-sivuinen sarjakuvavihko, joka tuli tilaajille omassa kuoressaan varsinaisen lehden mukana vuosina 1963-1972. ”Mankelien” tarinoiden laatu oli vaihteleva, mutta traditio olikin pääasia.

Niinpä niin, pisarat ovat muuttuneet lumihiihtaleiksi ja käyvät kurkistamassa Joulupukin suuresta kirjasta, ketkä saavat lahjoja ja ketkä eivät saa.

Rudolf Koivu ja Raul Roine: Sadepisaroiden seikkailut.

Giorgio Cavazzano ja Byron Erickson.

”Monissa perheissä Joulumanteli pantiin kuitenkin visusti piiloon odottamaan aattoa ja joulupukin saapumista. Odottaminen oli tärkeä osa joulutunnelmaa.” päätoimittaja Markku Kivekäs kertoo.

Ankantekijät Byron Erickson ja Giorgio Cavazzano käväisivät Helsingin kirjamessuilla uuden kirjansa julkistamistilaisuudessa. Dragonlords — Lohikäärmeherrojen valtakunta vie Ankkalinnan väen näinä päivinä kovasti suosittuun fantasiapitoiseen sarjakuvaseikkailuun. 164-sivuinen yhtenäinen tarina on pisin koskaan julkaistu ankkasarja. Aiemmin ainoastaan Saksassa ja Italiassa jatkotarinana julkaistu tarina nähdään nyt ensi kertaa kirjamuodossa. Erickson ja Cavazzano vaikuttivat hyvin tyytyväisiltä nähdessään kolmatta vuotta vie-

neen työnsä tulokset yksien kansien välissä.

Amerikkalaissyntyisen, Egmontilla Tanskassa työskentelevän Byron Ericksonin ja italialaisen Giorgio Cavazzanon 1999 alkanut yhteistyö oli kielivaikeuksien vuoksi hii-

Kutri-Helenasta julkaistaan albumi.

kan hankalaa. Cavazzano sai englanninkielisen käsikirjoituksen sähköpostilla, joka käännettiin sitten italiaksi. Matkalla katosi nyansseja ja joitakin kuvia ja kohtauksia piti tehdä joskus uusiksi. Kun tarina oli lopulta valmis, oli se vähällä jäädä julkaisematta. Micky Mausin kustantajan ja sarjan tilaajan mielestä tarina oli liian pitkä ja ”erilainen” Micky Mausiin. Lopulta, 2003, se päättyi Donald Duck Sonderheftiin, Mausin ”sisarlehteen”.

Jyrki ”Jykä” Paavola

la muistetaan parhaiten Runteli- ja Puutaheinää-sarjakuvista, joita hän tekee yhdessä Risto ”Rike” Nurisalon kanssa. Toistaiseksi päättyneestä Runtelistä julkaistiin kokolemma-albumi 1971, mutta muita Paavolan sarjakuvia ei ole nähty kuin lehdissä.

Tilanne korjautuu hieman helmikuussa, kun Arktinen Banaani julkaisee Kutri-Helena-albumin. Paavola teki sarjaa yhdessä edesmenneen Veli-Pekka Alareen kanssa. Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun Alareen sarjakuvia julkaistaan albumina. Ensi vuonna, kun Puutaheinää täyttää 40 vuotta, on mahdollisesti luvassa juhla-albumi myös tästä sarjasta.

Muutoinkin vilkasta mediavuotta viettänyt kansanedustaja Rosa Meriläinen ehti vielä tekemään tutkintapyynnön Timo Korpin kustantamasta Hustler-lehden suomiversiosta. Tarkalleen sanottuna lehdesä julkaistusta pornosarjakuvasta ”Viihdetyöläinen Rosa Läppä”. Korppi oli jo pehmentänyt nimeä - alkuperäinen otsikko puhui ”Rosa Periläisestä”.

Silti Korppi onnistui tavoitteessaan, Meriläinen laittoi asianajaja Matti Wuoren töihin ja Hustlerin pääomistaja Larry Flynt lienee ilmeisen tyytyväinen. Hän kun ilmielin maksaa lehtensä aiheuttamat oikeudenkäyntikulut, pääasia jotta levikki nousee. Miten saatiinkin taas aikaan paljon kolinaa tyhjällä säännöllä. Kyseinen sarja, jota väitettiin kotimaisen piirtäjän, ”Alan Dorkinin” piirtämäksi, lienee itse asiassa jenkkiemiestenlehden vakiopiirtäjä Aaron Warnerin käsialaa. Tarina irvailee alunperin

Heikki Paakkanen esitteli marraskuussa pietarilaisille Pravdamaattinsa. Olipa näytteillä myös Marssiopas Venäjälle -albumin sivuja.

amerikkalaisille ”liberaalipoliitikoille”. Korppi on vain ruitaissut tekstin uusiksi, jotenkuten suomalaista poliittista ilmapiiriä mukailevaksi. Niin asiaton kuin sarja onkin, ovat siitä loukkaantuneet pistäneet päänsä suoraan Hustlerin liekaan. Ainoa ryhmä, jonka oikeasti olisi syytä tästä pahastua, ovat kotimaiset sarjakuvantekijät. Sen verran kökkö-tractorimeininkiä Warner-Korpin pläjäys on, että on todella härskiä edes väittää sitä suomalaisen rustaamaksi.

Rosa Läppä ei ole suomalainen. Kehnoa läppää muutenkin.

Haluaisitko perustaa tai oletko jo perustanut sarjakuva-alan osuuskunnan? Osuuskunnat ja verotus -teos (Edita) on ensimmäinen laajasti ja perusteellisesti osuuskuntien verotusta ja osuuskuntia koskevaa lainsäädäntöä käsittelevä kirja, joka olisi varmasti hyödyksi yritystä suunniteltaessa. Se on myös erittäin ajankohtainen, sillä vuonna 2005 tulevat voimaan osuuskuntien ja niiden jäsenten verotuksen uudistetut säännökset.

Tänä vuonna Angoulêmen Grand Prix -palkinnon pokanneella Zepillä menee lujaa suuressa maailmassa. Uuden, Titeuf-sarjan kymmenennen alpparin nimeltään ”Nadia se merie”, ensimmäinen painos oli huikeat 2 000 000 kappaletta. Lisäksi Ranskassa on julkaistu albumi, jossa 30 tunnettua piirtäjää on tehty kunnianosoituksensa Titeufille. Joukossa ovat muun muassa Moebius, Loustal, Bilal, Dupuy & Berberian, Joann Sfar, Tardi, ja Uderzo.

Disney-animaattori Frank Thomas on kuollut 92-vuotiaana. Animaatioalan jättiläisiin lukeutunut Thomas taidetaan muistaa siitä, kun hän piirsi valkokankaalle kaksi samaa spagettia mutustelevaa koiraa elokuvassa Kaunotar ja kulkuri (1955). 43-vuotiaan työuransa aikana Thomas teki myös esimerkiksi tanssivien pingviinien kohtauksen Maija Poppaseen ja kohtauksen, jossa Bambi opetteli luistelemaan.

”Frank on tärkeä osa Disneyn perintöä ja eräs ällistyttävimmistä studiolla koskaan työskennelleistä kyvistä”, sanoi Disneyn toimitusjohtaja Michael Eisner AP- uutistoimistolle kuoleman jälkeen.

Flash-sarjakuvan luoja Harry Lampert kuoli marraskuussa, 88-vuotiaana. Hän loi Salama-nimelläkin tunnetun supersankarin vuonna 1940, jolloin ilmestyi Flash Comics -lehden ensimmäinen numero. Hahmo perustui hyvin löyhästi antiikin mytologian Hermes-hahmoon. Lampert teki sarjakuvaa yhdessä käsikirjoittaja Gardner Foxin kanssa.

Lampert aloitti uransa Fleischer-veljesten animaatiostudioilla, jossa hän piirsi Kippari Kallea, Betty Boopia ja KoKo the Clownia. Eniten fanaattisena bridegharras-tajana tunnettu Lampert nautti monipolvisella urallaan pilapörrösten tekemisestä: hän huvitti amerikkalaisia muun muassa Timessa, Esquinessa, The New York Timesissa ja Saturday Evening Postissa.

Daniel Clowesin sivupolku elokuviin näyttää huolestuttavan pitkältä. Äskettäin uutisoitiin, että Clowes käsikirjoittaa eloku-

Kaikenlaista josta et välttämättä olisi halunnut tietää.

www.geocities.com/jyvasainola/valta/

van nimeltä "Backyard Resistance" Paramount Pictures -yhtiölle.

Comic Book Legal Defense Fund puhuu sarjakuvien sananvapauden puolesta Yhdysvalloissa. Nyt tärkeä järjestö on saanut uuden puheenjohtajan. Yhdistyksen perustajajäsen Denis Kitchen vetäytyi hallituksen puheenjohtajuudesta, ja tilalle tuli Top Shelf-kustantamon nokkamies Chris Staros.

"Sarjakuva on viimeinen todella vapaa taiteellinen media. Kuitenkin alan suhteellinen pienuus johtaa siihen, että se on haavoittuvainen poliitikkojen ja kansalaisjärjestöjen syytöksille. Usein niiden tarkoituksena on vain kerätä nimeä itselle "suojelemalla lapsia", Staros muistutti ja korosti, että juuri vaikeina aikoina sananvapauden merkitys korostuu.

Marvel on lahjoittanut huikat 300 000 lehteä Angoulêmen CNBDI-sarjakuvakeskuksen kirjastolle. Kokoelma sisältää lehtiä vuosilta 1951-1980. Arvoltaan lahjoitus on jopa 800 000 euron suuruinen.

OIKAISU:

Sarjainfossa 2/04 väitettiin Ville Tietäväisen saaneen Linnut ja meret -albumilleen käännösovimuksen ranskalaisen Dupuis-kustantamon kanssa. Todennäköisesti vuonna 2005 ilmestyvän albumin kustantaja on kuitenkin todellisuudessa Delcourt.

Sarjakuva-akatemia 2004
KERSANTTI NAPALVI
BURNOUT

www.innernet.org/akatemia

ÄLPPÄRI
-suomirokkia kuvasarjoina -
Joensuun sarjakuvaseuran julkaisu

"Joensuun sarjakuvaseuran Kareliaani -trilogian päätös Rokkaa kuin pieni porsas"

Saatavissa hyvin varustetuista kirjakaupoista sekä suoraan julkaisijalta. Hinta 13 (sisältää postikulut). 300 ensimmäisessä kappaleessa bonuksena cd-rom Poltetut sivut.

Joensuun sarjakuvaseura
c/o Jokke Saharinen
Kirkkokatu 35b B 17
80100 Joensuu
jokke.saharinen@ncp.fi

Muista myös nämä:
Karelikummaa (10 €)
Sariola (8 €)
Divarin helmi (5 €)
Kaikki neljä julkaisua pakettihintaan 30 €

LEPAKKO! Viikonlopun rakkautta

Vuoden parhaallisien pienlehti 2004, 2. palkinto:

"Erittäin lupaava roori sarjakuvantekijä yltää esikoisalbumissaan ammattimaisen tajuvaan ja miellyttävään näköiseen piirrostyyliseen ja onnistuu lisäksi naurattamaan monta kertaa lesböhahmojensa tosielämästä maistuvilla kommeleilla."

ISBN 952-91-7792-X
44 sivua, A5

Göteborg
LEPAKKO!
Viikonlopun rakkautta